

การเปรียบเทียบความหมายระหว่างอักษรคันจิของญี่ปุ่นและอักษรจีน

A Comparison of Meaning between Kanji of Japan and the script of Chinese

อรอนงค์ อินสอาด¹ และ มรุรต แพทย์ชีพ²

On-anong Insaard¹ and Maturote Patship²

^{1,2}สาขาวิชาภาษาตะวันออก

^{1,2}Eastern Languages Department

^{1,2}คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

^{1,2}Faculty of Humanities and Social Sciences

^{1,2}มหาวิทยาลัยขอนแก่น

^{1,2}Khon Kaen University

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความหมายของอักษรคันจิของญี่ปุ่นและอักษรจีน โดยเลือกเฉพาะคู่อักษรคันจิของญี่ปุ่นและอักษรจีนแบบย่อที่มีรูปคำเหมือนกัน และยึดความหมายของอักษรคันจิเป็นหลัก อักษรคันจิของญี่ปุ่น 98 อักษรมาจากหนังสือ 初級日本語 : Shokyuu Nihongo และนำความหมายที่รวบรวมไว้ในพจนานุกรมไทย-จีน โดยเจียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2551) และพจนานุกรมKodansha's Compact Kanji Guide ฉบับภาษาไทย (2545) มาเป็นหลักในการเปรียบเทียบ

ผลการศึกษาพบว่า จากการเทียบความหมายในพจนานุกรม แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ ความตรงกัน ความหมายต่าง และความหมายที่อักษรจีนมีความหมายกว้างกว่าอักษรคันจิของญี่ปุ่น อักษรที่มีความหมายตรงกันมีจำนวน 6 คู่ คิดเป็นร้อยละ 6.12 อักษรที่มีความหมายต่างมีจำนวน 1 คู่ คิดเป็นร้อยละ 1.02 และอักษรจีนที่มีความหมายกว้างกว่าอักษรคันจิของญี่ปุ่น สามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านความหมายและด้านการใช้ ด้านความหมาย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. ความหมายขยายออก มี 59 คู่

เป็นประเภทที่มีจำนวนอักษรมากที่สุด 2. ความหมายตามสังคม 25 คู่ 3. ความหมายตามประวัติศาสตร์ 5 คู่ ด้านการใช้ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. การใช้เป็นนามสกุล 54 คู่ 2. การใช้เป็นสัญลักษณ์ 28 คู่ 3. การนำมาใช้เป็นคำทางไวยากรณ์ 21 คู่ และ 4. การนำมาใช้เป็นความหมายเฉพาะ 3 คู่ โดยที่อักษรจีนหนึ่งอักษรนั้น จะสามารถจัดประเภททางความหมายได้มากกว่าหนึ่งประเภท เนื่องจากอักษรจีนหนึ่งอักษรมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย เห็นได้ว่าอักษรจีนมีความหมายขยายออกไปตามบริบทสังคมและวัฒนธรรม ทำให้อักษรจีนมีความหมายกว้างกว่าอักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่น

คำสำคัญ : อักษรจีน; อักษรคันจิ; ความหมาย; ความหมายกว้างออก

ABSTRACT

The objective of this article is to compare the meaning of kanji characters of Japan and Chinese characters by choosing only the pairs of Japan's kanji characters and simplified Chinese characters that have similar written forms based primarily on the meanings of the kanji characters. Ninety-eight Japan's kanji characters are taken from the book entitled

初級日本語: Shokyuu Nihongo and the meanings compiled in Thiarachai Iamworametha's Thai-Chinese dictionary (2008) and Kodansha's Compact Kanji Guide in the Thai version (2002) are used for the comparison.

The findings indicate that a comparison of meanings in dictionaries yields three results: same meanings, different meanings, and widened meanings where the meanings of Chinese characters are wider than those of Japan's Kanji characters. The comparison of meanings of Chinese characters and those of Japan's Kanji characters shows that there are six pairs, representing 6.12%, having the same meanings, one pair or 1.02% with different meanings, and 91 pairs or 92.86% with widened meanings. With regard to those Chinese characters whose meanings are wider than their Japan's Kanji counterparts, there are two types of widening: meaning and function. In term of meaning, they can be further classified into three categories: (1) 59 pairs with the widening of meanings, which account for the largest number, (2) 25 pairs that have social meanings, and (3) five pairs that have historical meanings. In term of function, they can be further classified into four categories: (1) 54 pairs that are used as family names, (2) 28 pairs that are used as symbols, (3) 21 pairs that are used as grammatical words, and (4) three pairs that are used for specific meanings. One Chinese character can be classified into more than one category since one Chinese character has more than one meaning. It can be

seen that differences in social and cultural contexts cause Chinese characters to have widened meanings; thus, Chinese characters' meanings are wider than those of Japan's kanji characters.

Keywords: Chinese character, Kanji character, meaning, widening of meaning

บทนำ

การรับเอาอักษรจีนเข้าสู่ประเทศญี่ปุ่น สุเทพ น้อมสวัสดิ์ (2556) กล่าวว่า อักษรคันจิเป็นอักษรภาพที่ถือกำเนิดในประเทศจีนราว 6,000 ปี ต่อมาราว 2,200 ปีก่อนในสมัยราชวงศ์ฉินของจีน ได้มีการรวบรวมอักษรคันจิให้เป็นระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานเดียวกัน แล้วอักษรคันจิก็ได้เข้ามาสู่ประเทศญี่ปุ่นผ่านการรับจากประเทศเกาหลีในช่วงของการเผยแผ่ศาสนาพุทธและวัฒนธรรมอื่นๆ ในราว 1,600 ปีก่อน ซึ่งพจนานุกรมที่รวบรวมอักษรคันจิมากที่สุด คือ Koukijiten (康熙字典) หรือมีอักษรคันจิประมาณ 47,000 ตัว ส่วนในประเทศญี่ปุ่นใช้อักษรคันจิอยู่ประมาณ 6,000 ตัวที่สมาคมมาตรฐานอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (JIS) ได้รวบรวมไว้ในปี ค.ศ. 1972 อย่างไรก็ตาม ประเทศญี่ปุ่นมีการใช้อักษรคันจิประมาณ 3,000-4,000 ตัว เท่านั้น

การใช้อักษรคันจิในประเทศญี่ปุ่นนั้น วิสูตรวิเศษจินดา (2547) กล่าวว่า อักษรคันจิได้ถูกนำมาใช้ในประเทศญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกประมาณคริสต์ศตวรรษที่สาม หรือประมาณสมัยราชวงศ์ฮั่นของจีน ถึงแม้ว่าอักษร

คันจิจะประดิษฐ์ขึ้นก่อนสมัยราชวงศ์ฮั่นก็ตาม ในยุคนั้นญี่ปุ่นยังไม่ปรากฏภาษาเขียนมีแต่เพียงภาษาพูดเท่านั้น การนำอักษรคันจิมาใช้จึงทำให้ญี่ปุ่นสามารถพัฒนาภาษาเขียนขึ้น Lin Qingshu (1995) ได้เปรียบเทียบในด้านลักษณะการเขียนตัวอักษรจีนกับอักษรคันจิโดยวิเคราะห์จากหลักการสร้างอักษรจีนทั้ง 6 หลัก พบว่า อักษรคันจิส่วนใหญ่มีลักษณะทางการเขียนเหมือนกับอักษรจีน จะมีอักษรคันจิบางอักษรที่มีการเขียนแบบย่อ หรือเป็นอักษรที่ชาวญี่ปุ่นสร้างขึ้นใหม่ ก็ยังคงใช้หลักการสร้างอักษรเช่นเดียวกับอักษรจีน และเขายังได้เปรียบเทียบการออกเสียง และเห็นว่าระบบการออกเสียงอักษรคันจิเหมือนกับระบบเสียงอักษรจีน คือมีการคงการออกเสียงแบบโบราณและมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และยังมีการเปรียบเทียบด้านความหมายของอักษรโดยการศึกษาว่าร่วมกับการออกเสียง พบว่ามีอักษรที่ออกเสียงเหมือนกันและความหมายเหมือนกัน ออกเสียงเหมือนกันและความหมายต่างกัน ออกเสียงเหมือนกันและความหมายเหมือนกันบางส่วน

เช่นเดียวกับรั้วกิตติ์ เลิศวิเศษ (2560) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบอักษรคันจิ
ในภาษาญี่ปุ่นและอักษรจีนในภาษาจีนทั้งทางด้านรูปร่าง เสียง และความหมาย และได้
ได้สรุปผลการวิจัยด้านความหมายไว้ว่าอักษรคันจิกับอักษรจีนมีความหมายร่วมกันถึง
ร้อยละ 99 มีเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่มีความหมายแตกต่างกัน โดยสาเหตุสำคัญที่ทำให้
ความหมายของตัวอักษรเดียวกันมีความหมายแตกต่างกันนั้น คือวิธีการปฏิรูปตัวอักษร
ของทั้งสองประเทศแตกต่างกัน Fan Xiaohui (2014) ได้เปรียบเทียบตัวอักษรจีนและ
อักษรคันจิของญี่ปุ่นทั้งด้านการสร้างอักษร เสียง ลักษณะการเขียน และความหมาย
จากการสร้างอักษรญี่ปุ่นมีการสร้างอักษรคันจิขึ้นมาใหม่ตามลักษณะทางวัฒนธรรม
ของญี่ปุ่น โดยเฉพาะอักษรที่มีความหมายเกี่ยวกับพืชและสัตว์ นอกจากนั้นยังมีการ
เปรียบเทียบทางลักษณะการเขียนพบว่า เมื่อมีการปฏิรูปอักษรจีนแล้วมีการเขียนเหมือน
กัน อีกทั้งมีการเขียนคล้ายกัน อักษรคันจิของญี่ปุ่นยังคงใช้การเขียนแบบดั้งเดิม และ
มีการเขียนต่างกัน การศึกษาด้านเสียงพบว่า อักษรคันจิของญี่ปุ่นมีการอ่านตามเสียง
เดิมของอักษรจีน อ่านตามเสียงในสมัยอู่ อ่านตามเสียงในสมัยฉัน อ่านตามเสียงในสมัย
ถังและซ่ง และอ่านตามความนิยมของชาวญี่ปุ่น ซึ่งในด้านความหมายกล่าวเพียงว่า
นักวิชาการชาวญี่ปุ่นพยายามที่จะศึกษาภาษาจีนและสร้างระบบอักษรขึ้นใช้เอง และ
มีอักษรคันจิจำนวนมากที่มีความหมายเหมือนกับอักษรจีนและมีอักษรที่มีความหมาย
แตกต่างกับอักษรจีนอย่างมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อผู้เรียนทั้งสองภาษา

จากงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น พบว่า ส่วนใหญ่นเน้นการศึกษาเปรียบเทียบ
อักษรคันจิของญี่ปุ่นและอักษรจีนในด้านรูปร่าง เสียง ส่วนด้านความหมายยังมี
การศึกษาที่น้อยและยังไม่มี การ “จัดหมวดหมู่ความหมาย” ของอักษรที่ศึกษา

ดังนั้น บทความนี้จึงต้องการอธิบายการเปรียบเทียบอักษรคันจิของญี่ปุ่นและ
อักษรจีนในด้านการจัดหมวดหมู่ความหมาย โดยจะคัดเลือกเฉพาะอักษรคันจิของญี่ปุ่น
ขั้นต้นและอักษรจีนที่มีรูปร่างอักษรเดียวกัน โดยนำอักษรคันจิขั้นต้นมาจากหนังสือ 初級
日本語 (Shokyuu Nihongo) บทที่ 1-10 จัดพิมพ์โดย Japanese Language
Center for International Students Tokyo University of Foreign Studies (2015)
ซึ่งเป็นสถาบันการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับชาวต่างชาติที่ใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น และหนังสือ
เล่มนี้ได้รวบรวมอักษรคันจิระดับต้นที่ใช้บ่อยไว้ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้ในการ

ศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ โดยใช้วิธีการศึกษาและจัดหมวดหมู่ของความหมายที่ปรากฏ ในพจนานุกรมเป็นหลัก ในงานวิจัยนี้ได้ยึดความหมายจากพจนานุกรม Kodansha's Compact Kanji Guide ฉบับภาษาไทย และพจนานุกรมไทย-จีน โดยเกียรติชัย เขียมวรเมธ มาใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบ โดยพจนานุกรมทั้งสองเล่มนี้ได้มีการรวบรวม คำศัพท์ที่ทันสมัย ใช้ง่าย มีคำศัพท์ขึ้นพื้นฐานและเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ตัวอักษรที่นำมาเปรียบเทียบความหมายในครั้งนี้ คืออักษรที่มีรูปอักษร เดียวกัน แต่อักษรจีนได้มีการพัฒนาการเขียนไปมากจากอดีตที่มีรูปอักษรมีขีดจำนวนมาก แต่อักษรจีนในปัจจุบันได้ลดจำนวนของการเขียนขีดรูปอักษรลงกลายเป็น อักษรจีนสมัยใหม่หรือ "อักษรจีนแบบย่อ" จึงทำให้อักษรจีนบางตัวเขียนต่างจากอักษรดั้งเดิม แต่อักษรจีนถูกนำมาใช้ในภาษาญี่ปุ่นบางอักษรยังคงใช้วิธีเขียนแบบดั้งเดิมและ บางอักษรใช้วิธีเขียนแบบย่อ ในการศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ อักษรบางคู่เช่น อักษรคันจิ ของญี่ปุ่น 東 เป็นการเขียนของอักษรจีนแบบดั้งเดิม กับอักษร 东 เป็นการเขียนอักษรจีนแบบย่อ จึงถือว่าเป็นรูปอักษรเดียวกัน

นอกจากนี้ ปัจจุบันคนไทยสนใจเรียนภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นภาษาที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะภาคธุรกิจ ระหว่างประเทศ นอกจากประเทศไทยแล้วประเทศต่างๆ ทั่วโลกก็สนใจเรียนภาษาญี่ปุ่น เพิ่มมากขึ้น ข้อมูลองค์กรแจแปนฟาวเดชัน (Japan Foundation) ของประเทศญี่ปุ่นได้ สสำรวจการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก เรื่อง "Survey Report on Japanese-Language Education Abroad" โดยได้สำรวจขึ้นทุกๆ 3 ปี เพื่อให้ทราบถึง สถานภาพปัจจุบันของการศึกษาภาษาญี่ปุ่นทั่วโลก ในปี ค.ศ. 2015 พบว่ามีจำนวน ประเทศ สถาบันการศึกษา และจำนวนผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นทั่วโลกเพิ่มขึ้น จากการสำรวจ เมื่อ ปี ค.ศ. 2012 (Japan Foundation, 2015) มีจำนวนประเทศที่มีการศึกษาภาษา ญี่ปุ่น 137 ประเทศ มีจำนวนผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นทั้งสิ้น 3,651,715 คน มีสถาบันการ ศึกษา 16,167 แห่ง มีครูผู้สอน จำนวน 64,041 คน และประเทศที่มีผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่น มากที่สุดในโลก คือ ประเทศจีน จำนวน 953,283 คน ส่วนประเทศไทย มีจำนวน 129,616 คน ผลการสำรวจครั้งนี้ทำให้ทราบว่าประเทศจีนมีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด ซึ่งอาจจะมีปัจจัยสนับสนุนจากนโยบายของภาครัฐเพราะประเทศจีนและญี่ปุ่นมีความ

ใกล้ชิดกันทางภูมิศาสตร์ และอักษรจีนและอักษรของคันจิของญี่ปุ่นยังมีความใกล้เคียงกัน ปัจจัยทั้งสองประการนี้จึงน่าจะส่งผลให้ผู้เรียนชาวจีนสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้น เนื้อหาในบทความนี้จึงน่าจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นหรือผู้ที่เรียนทั้งสองภาษาในเวลาเดียวกัน เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจการใช้อักษรของจีนและอักษรคันจิของญี่ปุ่น และความหมายของอักษรทั้งสองว่ามีความเหมือนกันและแตกต่างกันอย่างไร โดยบทความนี้จะจัดหมวดหมู่ความหมายไว้ด้วย

ผลการศึกษา

การเปรียบเทียบลักษณะการเขียนอักษรคันจิของญี่ปุ่น และอักษรจีน โดยใช้เกณฑ์จากจำนวนขีด และลำดับการเขียนขีด โดยยึดหลักการเขียนอักษรจีนทั้งแบบดั้งเดิมและแบบย่อ เช่นอักษรคันจิของญี่ปุ่น และอักษรจีน คำว่า 百 เป็นอักษรที่มีรูปอักษรเหมือนกัน จึงนำมาเปรียบเทียบกันในด้านความหมาย อักษรคันจิของญี่ปุ่น คำว่า 広 และ อักษรจีนคำว่า 广 นับว่ามีรูปอักษรเหมือนกัน เพียงแต่ต่างรูปกัน เพราะเกิดจากการปฏิรูปตัวอักษรของจีนและญี่ปุ่น แต่อักษรดั้งเดิมนั้นเป็นอักษรเดียวกัน จากเกณฑ์ดังกล่าวนี้ พบว่า มีอักษรคู่ที่มีรูปอักษรเหมือนกัน ในการเปรียบเทียบความหมายครั้งนี้มี 98 คู่โดยแบ่งได้ 3 แบบดังนี้

1. คู่อักษรที่มีความหมายต่างกัน

จากการเปรียบเทียบพบว่า อักษรจีนและคันจิของญี่ปุ่นที่มีลักษณะการเขียนคล้ายกัน แต่ไม่มีความหมายเหมือนกันเลยมี 1 คู่คิดเป็นร้อยละ 1.02 คือ 若 ในภาษาจีน มีความหมายว่า ① ดังเช่น, รวากับ ② ถ้า ③ นามสกุล ④ คุณ ส่วนในภาษาญี่ปุ่น มีความหมายว่า ① เยาวรีวัย

2. คู่อักษรที่มีความหมายตรงกัน

จากการเปรียบเทียบอักษรคันจิของญี่ปุ่นและอักษรจีน พบว่าอักษรที่มีความหมายตรงกันมีจำนวน 6 คู่คิดเป็นร้อยละ 6.12 ดังนี้

อักษรคันจิ	อักษรจีน	ความหมาย
四	四	สี่
五	五	ห้า
六	六	หก
百	百	(หนึ่ง)ร้อย , มากมาย
万	万	หมื่น, มากมาย, ทั้งสิ้น ทั้งหมด
犬	犬	สุนัข

อักษร 6 คู่ข้างต้น มีความหมายตรงกันเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นคำที่มีความหมายแสดงจำนวน จึงมีความหมายคงที่ แม้ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ส่วนคำว่า 犬 สุนัข เป็นคำเรียกแทนสัตว์ ดังนั้นจึงยังความหมายเดิมมาตั้งแต่สมัยโบราณ

3. คู่อักษรจีนที่มีความหมายกว้างกว่าอักษรคันจิของญี่ปุ่น

อักษรจีนที่มีความหมายกว้างกว่าอักษรคันจิของญี่ปุ่น อักษรในกลุ่มนี้มีจำนวน 91 คู่ เช่น อักษร 木 ในภาษาจีนมีความหมายว่า ① ต้นไม้ ② ท่อนไม้ ③ โลงศพ ④ ชื่อสัตว์ เรียบง่าย ⑤ เฉื่อยชา ⑥ ซา ⑦ นามสกุล ส่วนในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายว่า ① ต้นไม้ ② ไม้ ทำให้ทราบว่าอักษรในกลุ่มนี้ มีทั้งความหมายที่เหมือนกันและต่างกัน และความหมายในอักษรคันจิของญี่ปุ่นส่วนใหญ่ยืมมาจากอักษรจีน จึงไม่ค่อยมีความหมายต่างจากความหมายดั้งเดิมมากนัก ส่วนใหญ่จะปรากฏความหมายกว้างขึ้นในอักษรจีนมากกว่า

จากการวิเคราะห์ประเภทของความหมายที่ต่างกันนั้น ทำให้สามารถจำแนกได้เป็น 2 ด้านคือ ด้านความหมาย และด้านการใช้ โดยด้านความหมาย แบ่งเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. อักษรที่มีความหมายขยายออก
2. ความหมายตามสังคัม
3. ความหมายตามประวัติศาสตร์ ส่วนด้านการใช้ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่
 1. การใช้เป็นนามสกุล
 2. การใช้เป็นสัญลักษณ์
 3. การนำมาใช้เป็นคำทางไวยากรณ์
 4. การนำมาใช้เพื่อเป็นความหมายเฉพาะในการจัดประเภทนั้น ในหนึ่งตัวอักษรจีนสามารถจัดประเภททางความหมายได้มากกว่าหนึ่งประเภท เนื่องจากอักษรจีนหนึ่งตัวอักษรมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ในด้านความหมาย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

3.1 อักษรที่มีความหมายขยายออก

ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นตลอดเวลาเช่นกันการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคม ขนบประเพณี วัฒนธรรม การสื่อสาร คมนาคม และการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ภาษาและสังคมเป็นของคู่กัน ถ้าสังคมเปลี่ยนภาษาก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง สังคมจะเปลี่ยนแปลงไปตามการค้นพบ การขัดแย้ง การแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การค้นพบสิ่งใหม่มีผลทำให้รูปแบบทางสังคม วิธีการดำเนินชีวิตของผู้คน สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภาษาตามยุคสมัยทำให้อักษรนั้นมีความหมายเคลื่อนออกจากความหมายแรกแต่ยังมีความสัมพันธ์กับความหมายแรกอยู่ อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 60 คู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
人	① คน ② ชาว ③ มนุษย์ ④ ผู้	人	① คน ② ทุกคน ③ คนที่บรรลุนิติภาวะ ④ คนที่มีสถานะอาชีพใดๆ ⑤ คนอื่น ⑥ คุณธรรม นิสัย ชื่อเสียง ⑦ ร่างกาย จิตสำนึกของคน ⑧ บุคลากร ⑨ นามสกุล
学	① เรียน ② ศึกษา ③ ศาสตร์	学	① เรียน ② เรียนแบบ ③ ความรู้ ④ แขนงวิชา ⑤ โรงเรียน ⑥ นามสกุล
早	① เร็วทันควัน ② เข้า ③ เร็ว ④ เนิ่นๆ	早	① เข้าตัว ② ก่อน ③ ล่วงหน้า ④ คำทักทาย ตอนเช้า ⑤ เรื่องราวเกิดขึ้นห่างจากเวลา ปัจจุบันช่วงหนึ่ง ⑥ นามสกุล
中	① ใน ② กลาง ③ ข้างใน ④ ภายใน ⑤ ท่ามกลาง	中	① ตรงกลาง ศูนย์กลาง ② ประเทศจีน ③ ภายในบริเวณ ④ ตรงกลางระหว่าง ปลายสองข้าง ⑤ ระดับกลาง ⑥ ไม่ลำเอียง ⑦ คนกลาง ⑧ เหมาะ ⑨ ได้ ⑩ ระหว่าง กำลัง ⑪ นามสกุล
少	① น้อย ② นิดหน่อย ③ อ่อนวัย	少	① น้อย ② ขาด ③ หาย ④ ยืม ⑤ ชั่วครู่ นิดหน่อย ⑥ ออย่า
日	① พระอาทิตย์ ② วัน ③ ญี่ปุ่น ④ แสงตะวัน	日	① ดวงอาทิตย์ ② ญี่ปุ่น ③ กลางวัน ④ วัน ⑤ ลักษณะของวัน ⑥ ทุกวัน ⑦ ช่วงเวลา หนึ่ง ⑧ ที่เฉพาะวันใดวันหนึ่ง

อักษร 人 ความหมายแรกทั้งในภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน คือ คน ต่อมาอักษรจีนมีความหมายขยายออกจากความหมายแรกเป็น คนที่บรรลุนิติภาวะ คนที่มีสถานะอาชีพใดๆ คนอื่น คุณธรรม นิสัย ชื่อเสียง ร่างกาย จิตสำนึกของคน และบุคลากร ความหมายขยายออกเหล่านี้ก็ยังมีสัมพันธ์เชื่อมโยงกับความหมายแรก และอักษร 学 อักษร 少 และอักษร 日 ต่างก็เหมือนกันในความหมายแรกทั้งในภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน และความหมายของอักษรแต่ละตัวก็จะขยายออกไปตามการใช้ของแต่ละประเทศ

ส่วนอักษร 早 ในภาษาญี่ปุ่นจะมีความหมายว่า เร็วทันควัน ซึ่งไม่ปรากฏในภาษาจีน แต่ความหมายอื่น ๆ คล้ายกัน หากแต่ในภาษาจีนมีการขยายออกของความหมายมากกว่า อักษร 中 มีความหมายเหมือนกันคือ ตรงกลาง ข้างใน แต่ในภาษาจีนมีความหมายขยายออกเป็น ประเทศจีน ไม่ลำเอียง ระดับกลาง คนกลาง เป็นต้น

3.2 มีความหมายตามสังคม

แนวทางการดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ละประเทศจะแตกต่างกันไปตามบริบททางสังคม สิ่งแวดล้อม และขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น จากความต่างของวิถีชีวิตของคนจีนและคนญี่ปุ่น ในสังคมที่แตกต่างจะส่งอิทธิพลต่อความหมายของตัวอักษร จึงทำให้อักษรจีนและอักษรคันจิของญี่ปุ่นมีความหมายต่างกันไปด้วย ในลักษณะที่มีความหมายกว้างออกในอักษรจีน อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 25 คู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
小	①เล็ก②น้อย③ย่อยๆ	小	①เล็ก②ในเวลาสั้น③เล็กน้อย ④เกือบใกล้เคียง⑤ลำดับท้าย ⑥ผู้ที่อายุน้อย⑦ภรรยาน้อย ⑧คำสุภาพเรียกคนหรือสิ่งของที่ เกี่ยวข้องกับตน⑨คำเติมหน้าบอก ลำดับก่อนหลัง
秋	①ฤดูใบไม้ร่วง	秋	1. ①ฤดูใบไม้ร่วง②ช่วงผลผลิตสูง ③เวลา 1 ปี④ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ⑤พืชที่สุกในฤดูใบไม้ร่วง⑥นามสกุล 2. ①ชิงช้า
七	① เจ็ด	七	①เจ็ด②โบราณหลังจากเสียชีวิตทุกๆ 7วันทำการเช่นไหว้ 1 ครั้ง จนถึงวันที่ 49 รวมทั้งหมด 7 ครั้ง
白	①สีขาว②กระจ่าง③แจ่มชัด ④กระจ่าง	白	①ขาว②ของที่มีสีขาว③สว่าง④ ชัดเจน แจ่มแจ้ง⑤ว่างเปล่า⑥ไม่มี ประสิทธิผล ไม่มีผล เปล่าประโยชน์⑦ ไม่ต้องการการตอบแทน⑧สัญลักษณ์ การคัดค้าน⑨งานศพ⑩ดูถูก⑪ นามสกุล
年	①ปี②อายุ	年	①หน่วยเวลาปี②ลักษณะนามของปี ③ทุกปี แต่ละปี④อายุ⑤ช่วงการ แบ่งอายุ⑥ยุคสมัย⑦การเก็บเกี่ยวใน หนึ่งปี ⑧ปีใหม่⑨ของที่ใช้ในวันปีใหม่ ⑩ในการสอบจวงหวนคือผู้ที่เลื่อนชั้น พร้อมกัน⑪นามสกุล
古	①เก่า②แก่③โบราณ	古	①โบราณ②เก่า(ผ่านมาหลายปี) ③มีลักษณะโบราณ④บริสุทธิ์ จริใจ ⑤กลอนโบราณ⑥นามสกุล

อักษร 秋 หมายถึง ช่วงผลผลิตงอกงาม พี่ชที่งอกงามในฤดูใบไม้ร่วง จะเห็น
ว่าชาวจีนมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงฤดูใบไม้ร่วง จึงใช้อักษรนี้ซึ่งความหมายดั้งเดิม
คือฤดูใบไม้ร่วงมาใช้เป็นช่วงที่ผลผลิตงอกงามเต็มที่และมีการเก็บเกี่ยว อักษร 七
ปรากฏความหมายว่า การเซ่นไหว้ทุก ๆ 7 วัน หลังจากเสียชีวิต ทั้งหมดเจ็ดครั้ง รวม
49 วัน ปรากฏในอักษรนี้ด้วย ในสังคมจีนจะให้ความสำคัญกับการเซ่นไหว้บรรพบุรุษที่
เสียชีวิตไปแล้ว เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญู จึงมีธรรมเนียมปฏิบัติเช่นนี้เมื่อมี
ผู้เสียชีวิต ทำให้เกิดเป็นความหมายใหม่ขึ้นนอกจากความหมายว่า เจ็ด อักษร 白 มีความ
หมายว่า งานศพ ในวัฒนธรรมจีน สีขาวเป็นสีที่ต้องหลีกเลี่ยง เพราะเป็นสีของเสื้อผ้า
หรือสัญลักษณ์ที่ผู้ร่วมพิธีศพสวมใส่เป็นการแสดงถึงความอาลัยที่มีต่อผู้เสียชีวิต
นอกจากนั้น ในโบราณกาล ผ้าไหมย้อมสีจะมีราคาแพงกว่าผ้าไหมไม่ย้อมสี ซึ่งทำให้
ในสมัยโบราณสีขาวแฝงความหมายในเชิงดูหมิ่นไว้ด้วย ดังนั้นผู้ที่มียศศักดิ์ หรือผู้ที่
อยู่ในสังคมชั้นสูงจะไม่สวมใส่เสื้อผ้าสีขาว ประชาชนทั่วไปจะสวมเสื้อผ้าสีขาว ต่อมาปัจจุบัน
คำว่า 白衣 จึงหมายถึงประชาชนทั่วไป อักษร 小 ใช้เป็นคำสุภาพเรียกคนหรือสิ่งของ
ที่เกี่ยวข้องกับตน ซึ่งความหมายเหล่านี้ไม่มีในอักษรคันจิ เพราะอักษรมีความหมาย
ต่างไปตามสังคมที่ต่างกัน อักษร 年 มีอยู่ความหมายหนึ่งว่า ผู้ที่เลื่อนชั้นพร้อมกัน
ในการสอบจอหงวน ความหมายนี้มีเพิ่มขึ้นมาในอักษรจีนนี้เพราะในอดีตจีนมีระบบ
การศึกษาแบบการทดสอบเข้ารับราชการ หรือเรียกว่าการสอบจอหงวน แต่ไม่ปรากฏ
ความหมายนั้นในอักษรคันจิของญี่ปุ่นอักษร 古 หมายถึง กลอนโบราณ กลอนห้า
กลอนเจ็ด ในอักษรจีน ในภาษาญี่ปุ่นไม่ได้ใช้ตัวอักษรนี้ในการแสดงความหมายว่า
กลอนโบราณ

3.3 มีความหมายตามประวัติศาสตร์

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต และสิ่งที่มนุษย์เคยกระทำหรือสร้างแนวความคิด
ไว้ทั้งหมดรวมถึง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากเจตนาของมนุษย์ ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
โดยบังเอิญ หรือธรรมชาติที่ผลต่อมนุษย์ประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ ก็มีอิทธิพล
ต่อภาษาของประเทศนั้นๆ ด้วย อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 4 คู่ ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
金	①ทอง ②เงินตรา ③โลหะ④ทองคำ	金	1. ①โลหะ ②เงิน ③เครื่องดนตรีประเภทที่ทำจากโลหะ(โบราณ) ④แร่โลหะ ⑤เปรียบเทียบว่าเลอค่า⑥สีทอง ⑦นามสกุล 2. ราชวงศ์
寺	①วัด	寺	①สมัยโบราณหมายถึงชื่อสำนัก ราชการ②วัดในศาสนาพุทธ ③มัสยิด④นามสกุล
西	①ตะวันตก ②ทิศประจิม	西	①ตะวันตก②ประเทศตะวันตก ③อินเดีย(โบราณ) ④นามสกุล
北	①ทิศเหนือ	北	1. ①ทิศเหนือ②ภาคเหนือ ③นามสกุล 2. รบแพ้

คำเรียกราชวงศ์ในจีน เช่น คำว่า金จะปรากฏความหมายว่าราชวงศ์ในอักษรจีน ก็คือ ราชวงศ์จีน แต่ไม่ปรากฏในอักษรคันจิของญี่ปุ่น เพราะความแตกต่างทางประวัติศาสตร์ อักษร 寺 ในสมัยโบราณใช้เป็นคำเรียกสำนักงานราชการ เช่น 太常寺 สำนักงานไท่ฉาง (สำนักงานกำกับดูแลการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในสมัยโบราณ) อักษร 西 ปรากฏความหมายว่า อินเดีย นั้น มีความเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ในสมัยราชวงศ์ถังมีนักบวชที่ชื่อพระสว่นจ่างเดินทางไปภาคตะวันตก (อินเดียในปัจจุบัน) เพื่อไปศึกษาและอัญเชิญคัมภีร์พุทธศาสนา และนำกลับมาแปลและเผยแพร่ยังประเทศจีน อักษรจีน 北 มีความหมายกว้างออกเป็น รบแพ้ นั้น มีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์จีนที่ว่า อักษรนี้สมัยโบราณหมายถึง แบก และ หลัง ต่อมาคนโบราณใช้มาแสดงความหมายว่ารบแพ้ นั่นคือการหันหลังเพื่อหลบหนีเมื่อแพ้สงคราม

ด้านการใช้ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

3.1 การนำมาใช้เป็นนามสกุล

อักษรจีนส่วนใหญ่จะมีความหมายที่ใช้เป็นนามสกุลอยู่ด้วย จึงทำให้มีอักษรจีนถูกนำมาใช้เป็นนามสกุลมาก จึงมีคำว่านามสกุลปรากฏเป็นความหมายอยู่ในพจนานุกรมจีน-ไทย อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 54 คู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
北	①ทิศเหนือ	北	1.①ทิศเหนือ②ภาคเหนือ③นามสกุล 2. ①รบแพ้
東	①ตะวันออกออกนุรพา	东	①ตะวันออก②เจ้าของ③เจ้าภาพ ④นามสกุล
西	①ตะวันตก②ทิศประจิม	西	①ตะวันตก②ประเทศตะวันตก ③อินเดีย④นามสกุล
南	①ทิศใต้②ทางใต้	南	①ใต้②ภาคใต้③นามสกุล
三	①สาม	三	①สาม②หลายครั้ง③นามสกุล
千	①หนึ่งพัน	千	①หนึ่งพัน②มากมาย③นามสกุล

จากการขุดค้นทางโบราณคดีได้มีการบันทึกตัวอักษรภาษาจีนลงบนกระดองและกระดูกสัตว์ที่เรียกว่า “เจียกู่เหวิน” จากตัวอักษร 1,700 ตัว ที่สามารถอ่านได้มีกว่า 407 ตัวที่เป็นนามสกุลที่ใช้กันมาแต่โบราณถึงปัจจุบัน (hakkapeple.com) จากข้อมูลนี้เห็นว่า สามารถแยกประเภทของการใช้นามสกุลออกได้ตามลักษณะสำคัญดังนี้ การใช้นามสกุลตามมารดาผู้ให้กำเนิด การใช้นามสกุลตามถิ่นเกิด การใช้นามสกุลตามเมืองที่อยู่ การใช้นามสกุลตามอาชีพ การใช้นามสกุลตามฉายา และการใช้นามสกุลตามตัวเลขเช่น นามสกุล 北、东(東)、西และ南เป็นการใช้นามสกุลตามถิ่นกำเนิดและนามสกุล 三、千 เป็นการใช้นามสกุลตามตัวเลข

3.2 การนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์

เป็นที่ทราบกันว่าอักษรจีนเป็นอักษรเกิดจากการวาดภาพของคนโบราณ ต่อมาได้พัฒนาขึ้นมาเป็นระบบการเขียนที่สมบูรณ์ อักษรภาพอาศัยรูปร่างของตัวอักษรแสดงความหมาย มีการใช้ภาพเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายแสดงออกให้ข้อมูล แสดงถึงความรู้อารมณ์ และความคิด ดังนั้นอักษรจีนส่วนใหญ่จะมีความหมายมาจากภาพสัญลักษณ์ของอักษร อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 28 คู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
山	①ภูเขา ②เหมือง ③สวนยอด ④จุดสูงสุด ⑤กองโต	山	①ภูเขา ②สิ่งของที่มีลักษณะคล้ายภูเขา ③กำแพง ผนัง ④นามสกุล
火	①ไฟ ②เปลวไฟ	火	①ไฟ ②ดินปืน ③อาคารร้อนใน ④สีแดง ⑤แรงรีบ ⑥ไมโท ⑦เปรียบเทียบว่าไมโท โกรธ ⑧เจริญรุ่งเรือง ⑨นามสกุล
土	①ดิน ②แผ่นดิน ③พื้นดิน	土	1. ①ดินโคลน ②ฝุ่น(ดิน) ③ที่ดิน ④ท้องถิ่น ⑤ระหว่างประชาชนไม่ใช่ของสมัยใหม่ ⑥ไม่ทันสมัย ⑦ฝืนที่ยังไม่ได้ดื่ม ⑧นามสกุล 2. ①ชนชาติ
春	①ฤดูใบไม้ผลิ ②ช่วงสดใสของชีวิต ③แรกรุ่น ④วัยดรุณ	春	①ฤดูใบไม้ผลิ ②เวลา 1ปี ③อารมณ์รักระหว่างชายหญิง ④โอกาส ⑤นามสกุล
手	①มือ ②วิธี ③หนทาง ④คนช่วยงาน	手	①มือ ②ถือ ③เล็กกระซัด รัศมีถือ สะดวก ④คนที่มีสถานะอาชีพใดๆ ⑤ด้วยมือตนเอง ⑥กลวิธี ชั้นตอน ⑦คนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ
玉	①มณี ②ลูกแก้ว ③ลูกกลมๆ ④หยด(น้ำ)	玉	①หยก ②เปรียบว่าสะอาดงดงาม ③คำสุภาพเรียกร่างกาย การกระทำของผู้อื่น ④นามสกุล

อักษร山 มาจากการวาดภาพภูเขา ต่อมาได้นำมาเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกับภูเขา อักษร 火 มาจากลักษณะของเปลวไฟ ต่อมาได้นำมาใช้เป็นสัญลักษณ์แทนไฟหรืออารมณ์โกรธ และไฟจะสร้างความสว่างไสวโชติช่วงในยามมืดมิด ให้ความอบอุ่นในยามหนาว ไฟจึงเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง อักษร 土 มีความหมายว่า ดิน แผ่นดิน พื้นดินเหมือนในภาษาญี่ปุ่นแล้วยังมีความหมายเชิงสัญลักษณ์ว่า ไม่ทันสมัยด้วย แต่ความหมายนี้ไม่มีในอักษรคันจิของญี่ปุ่น อักษร 春 มีความหมายว่าอารมณ์รักของหนุ่มสาว ซึ่งไม่ปรากฏความหมายนี้ในภาษาญี่ปุ่น อักษร 手 ซึ่งความหมายแรกหมายถึง มือ ต่อมาความหมายได้กว้างออกจากความหมายแรกเป็น เล็กกะทัดรัดถือสะตอก ซึ่งเป็นการใช้มือเป็นสัญลักษณ์แสดงสิ่งของที่เล็กและสามารถถือได้ด้วยมือ อักษร 玉 หมายถึง หยก ซึ่งในประเทศจีนถือว่าเป็นอัญมณีที่มีค่าและเป็นสิริมงคล จึงนำมาเป็นสัญลักษณ์แทนร่างกาย สิ่งของ การกระทำของผู้อื่น และจักรพรรดิ

3.3 การนำมาใช้เป็นคำทางไวยากรณ์

อักษรส่วนใหญ่จะมีความหมายที่หลากหลาย ซึ่งจะประกอบด้วยความหมายแท้ กับความหมายที่บอกหน้าที่ทางไวยากรณ์ อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 21 คู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
化	1 เปลี่ยนแปลง ② เคมี	化	1. ①เปลี่ยนแปลง② จูงใจให้ไปทางดี ③ หลอมละลาย④ ย่อยสลาย⑤ เผา ⑥ ตาย⑦ เคมี⑧ คำเติมท้าย 2. ① ขอบินทบาต
才	① ลาก② พรสวรรค์ ③ ความสามารถ	才	1. ① ความสามารถ② บุคคลที่มีความ สามารถ③ นามสกุล 2. ① ก่อนไม่นาน② เกิดขึ้นไม่นาน ③ ผลของเงื่อนไข④ แสดงถึงจำนวน น้อย น้อยครั้ง⑤ เน้นความ
子	① เด็ก② ลูก③ บุตร ④ บุตรชาย⑤ ดอกผล	子	1. ① ลูก(โบราณ) ลูกชาย(ปัจจุบัน)② คน ③ ผู้ชายที่มีความสามารถ(โบราณ) ④ คำเรียก (โบราณ)⑤ ประเภทของ หนังสือใน 4 เล่ม⑥ เมล็ด⑦ ไซ⑧ เด็ก ⑨ สาขา⑩ เล็กและแหลม⑪ ก้อน ทองแดง ⑫ ลักษณะนามของสิ่งทีเล็กและยาวจาก การปั้น 2. ชั้นที่ 4 ในระบบสมบูรณาญาสิทธิราช 3. ลำดับต้นของแผนภูมิปฏิทินจีน 4. คำเติมท้ายคำนาม 5. คำเติมท้ายคำลักษณะนาม

<p>生</p>	<p>①ชีวิต②ความเป็นอยู่ ③มีชีวิต④เติบโต ⑤ผลิต⑥ดิบ⑦(ผัก ครีม) สด⑧(เหล่า)เพียว ⑨ไม่มีสิ่งเจือปน⑩(ใหม่) ดิบ</p>	<p>生</p> <p>1. ①ให้กำเนิด②เติบโต③มีชีวิต ④หาเลี้ยงชีพ⑤เกิด⑥เผาไหม้ ⑦นามสกุล</p> <p>2. ①ดิบ②ไม่ได้ผ่านการแปรรูปหรือ หลอม③แปลกหน้า④พอดู⑤มาก</p> <p>3. ①นักเรียน②ผู้ที่ได้รับการศึกษา (โบราณ) ③บทบาทในละคร④คำเต็ม ท้ายหมายถึงคน</p> <p>4. คำเต็มท้ายเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นคำ วิเศษณ์</p>
<p>上</p>	<p>①บน②เหนือ③ข้างบน ④ขึ้น⑤ยก⑥ยอดเยี่ยม ⑦ด้านบน⑧ส่วนบน ⑨ตอนบน⑩ส่วนยอด ⑪อาวุโสกว่า⑫ในแง่ ⑬หลังจาก⑭เหนือ(คำ อุปสรรค)⑮ตอนต้นของ กระแสน้ำ⑯ครั้งแรก</p>	<p>上</p> <p>①บน ก่อน ②ลำดับสูง③จักรพรรดิ ④ไปยังด้านบน⑤ขึ้นบน⑥ไป ⑦เสนอเบื้องบน⑧ไปยังข้างหน้า ⑨ออกจาก⑩เสิร์ฟอาหารขึ้นโต๊ะ ⑪เพิ่ม⑫ประกอบ⑬ถูกลง(สี) ⑭ออกสื่อ⑮หมุนแน่น⑯เข้างาน ⑰บรรลุถึง เพียงพอ⑱เสียงวรรณยุกต์ ที่ ⑲นามสกุล</p>
<p>正</p>	<p>①ถูกต้อง②ยุติธรรม ③เป็นทางการ④แท้จริง</p>	<p>正</p> <p>①ตรง②ตรงกลาง③ช่วงเวลาเหมาะ เจาะพอดี④หน้าหลัก⑤ยุติธรรม⑥ถูก ทำนองคลองธรรม⑦(สี กลิ่น รส)บริสุทธิ์ ⑧บรรจง เป็นระเบียบ⑨พื้นฐาน หลัก ⑩จัดรัส⑪มากกว่าศูนย์⑫ไม่มีไฟฟ้า ⑬ทำให้ดำ แห่งตรง⑭ทำให้ถูก ระเบียบ⑮เหมาะพอดี⑯แก้ไขที่ผิด ⑰แสดงน้ำเสียงเน้นย้ำ⑱แสดงความ ต่อเนื่องของการกระทำ⑲นามสกุล</p>

อักษร 化 ในภาษาจีน ความหมายแท้ คือ เปลี่ยนแปลง และมีความหมายที่บอกหน้าที่ทางไวยากรณ์คือ เป็นคำปัจจัยเพื่อแสดงว่าเป็นคำกริยา ส่วนในภาษาญี่ปุ่น เป็นคำที่มีกรการกลายเป็นไวยากรณ์เช่นกันแต่ไม่ปรากฏความหมายนี้ในพจนานุกรมที่นำมาศึกษา อักษร 才 มีความหมายว่า ความสามารถ ซึ่งเป็นความหมายแท้ และความหมายที่บอกหน้าที่ทางไวยากรณ์คือ ใช้เพื่อแสดงว่าผู้พูดเห็นว่าซ้ำหรือสาย อักษร 子 ซึ่งความหมายแท้คือ ลูก และความหมายที่บอกหน้าที่ทางไวยากรณ์คือ เป็นคำปัจจัยเพื่อแสดงว่าเป็นคำนาม อักษร 生 ความหมายแท้คือ เกิด มีชีวิตและความหมายบอกหน้าที่ทางไวยากรณ์ คือใช้เป็นคำปัจจัยเพื่อแสดงความหมายว่าเกี่ยวกับบุคคลหรือเพื่อให้คำทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ อักษร 正 ยังสามารถใช้เป็นคำวิเศษณ์แสดงความหมายว่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวกำลังดำเนินอยู่ และแสดงน้ำเสียงเน้นย้ำ

3.4 การนำมาใช้เป็นความหมายเฉพาะ

คืออักษรที่มีความหมายเป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อเมือง ชื่อแม่น้ำ ชื่อชาติพันธุ์ อักษรที่มีความหมายต่างในประเภทนี้มี 3 คู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อักษรคันจิ	ความหมาย	อักษรจีน	ความหมาย
川	①แม่น้ำ	川	①แม่น้ำ②ที่ราบ ③เสฉวน
広	1 กว้าง	广	1. ①กว้าง②มาก③ขยาย 2. ①กว้างตุง กวางโจว ②นามสกุล
土	①ดิน②แผ่นดิน ②พื้นดิน	土	1. ①ดิน โคลน②ฝุ่น(ถิ่น) ③ที่ดิน④ท้องถิ่น ⑤ระหว่างประชาชน ของ ในประเทศ⑥ไม่ทันสมัย ⑦ผืนที่ยังไม่ได้ถม ⑧นามสกุล 2. ขนชาติ

อักษร川 หมายถึง มณฑลเสฉวน ซึ่งให้เป็นคำเรียกย่อของมณฑลแห่งนี้ อักษร 广 หมายถึง เมืองกวางตุ้งและมณฑลกวางโจวพบความหมายนี้ในอักษรจีน แต่ไม่พบในอักษรคันจิของญี่ปุ่น อักษร 士 คือ กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นชาติพันธุ์หนึ่งที่อาศัยอยู่บริเวณภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน ซึ่งไม่พบความหมายนี้ในอักษรคันจิของญี่ปุ่นเช่นกัน เนื่องจากความแตกต่างทางชาติพันธุ์

บทสรุป

จากการศึกษาตัวอักษรคันจิจากหนังสือ 初級日本語 (Shokyu Nihongo) บทที่ 1-10 โดย Japanese Language Center for International Students Tokyo University of Foreign (2015) ทั้ง 99 ตัวพบว่า มีอักษรที่มีรูปอักษรเหมือนกับอักษรจีน อยู่ 98 ตัวเขียนต่างกันเพียง 1 ตัวคือคำว่า円 เพราะคำนี้หมายถึงหน่วยเงินของประเทศญี่ปุ่นจึงไม่มีคำนี้ในอักษรจีน

ผลการศึกษาพบว่า ในการเปรียบเทียบความหมายของอักษรจีนและอักษรคันจิทั้ง 98 คู่พบว่า มีอักษรที่มีความหมายตรงกันจำนวน 6 คู่ คิดเป็นร้อยละ 6.12 คือ 四 (สี่)、五 (ห้า)、六 (หก)、百 (ร้อย, มากมาย) และ万 (หมื่น, ทั้งหมด) 犬 (สุนัข) ซึ่งอักษรเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอักษรที่บอกถึงจำนวน ยกเว้นคำว่าสุนัข เพราะอักษรคันจิ ยืมอักษรจีนมาทั้งรูปตัวอักษรและความหมาย มีอักษรที่มีความหมายต่างกัน 1 คู่ คือ 若 คิดเป็นร้อยละ 1.02 อักษรที่มีความหมายขยายออกมีจำนวน 91 คู่ คิดเป็นร้อยละ 92.86 ในคู่อักษรจีนที่มีความหมายกว้างกว่าอักษรคันจิของญี่ปุ่นนั้นสามารถแบ่งได้ 2 ด้านคือ ด้านความหมายและด้านการใช้ ด้านความหมายแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. ความหมายขยายออก มี 59 คู่ เป็นประเภทที่มีจำนวนอักษรมากที่สุด 2. ความหมายตามสังคม 25 คู่ 3. ความหมายตามประวัติศาสตร์ 5 คู่ ด้านการใช้ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. การใช้เป็นนามสกุล 54 คู่ 2. การใช้เป็นสัญลักษณ์ 28 คู่ 3. การนำมาใช้เป็นคำทางไวยากรณ์ 21 คู่ และ 4. การนำมาใช้เป็นความหมายเฉพาะ 3 คู่ ความหมายที่เหมือนกันส่วนใหญ่เป็นความหมายแรกในพจนานุกรมจีนและพจนานุกรมคันจิที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งพจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ที่ใช้ในการศึกษาคำนี้จะมีวิธีการจัดลำดับความหมายของแต่ละคำอยู่ 3 แบบ คือจัดลำดับตามความหมายที่เกิด

ก่อนหลัง จัดลำดับตามความสัมพันธ์ของแต่ละความหมายและความถี่ในการใช้ (Tang Chaoqun, 1983) จากการวิเคราะห์แล้วความหมายแรกในพจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ของคำเหล่านี้ก็คือความหมายที่ใช้บ่อย

อักษรจีนถูกคิดค้นขึ้นมาตั้งแต่สมัยโบราณ และใช้มาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ความหมายของคำมีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันอย่างชัดเจน อักษรคันจิถูกยืมมาจากอักษรจีนตั้งแต่โบราณ ดังนั้นความหมายของอักษรคันจิจะยังคงรักษาความหมายดั้งเดิมของอักษรจีนไว้ จึงทำให้อักษรจีนและอักษรคันจิมีความหมายเหมือนกันในความหมายแรกของพจนานุกรม ซึ่งเป็นความหมายดั้งเดิม และมีการใช้บ่อยเหมือนกัน นอกจากนี้ ภาษาโดยเฉพาะความหมายมีการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทสังคม ขนบประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ ตลอดเวลา อักษรจีนและอักษรคันจิจึงมีความหมายกว้างออก หรือเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดความหมายต่าง ดังจะเห็นได้ประเภทอักษรที่มีความหมายเคลื่อนเป็นประเภทความต่างที่มีจำนวนตัวอักษรมากที่สุด

การศึกษายังพบว่า ในตัวอักษรจีนและคันจิบางตัวที่มีความหมายเหมือนกัน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วมีรูปอักษรที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แต่ผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาจีนหรือผู้มีความรู้ในทางภาษาจีนกลับทราบว่าตัวอักษรนั้นมีความหมายอย่างไรและสามารถบอกได้ว่าคืออักษรเดียวกัน เช่น คำว่า ทิศตะวันออก ในอักษรจีนคือ 东 แต่ในอักษรคันจิคือ 東 ผู้ที่มีความรู้ในทางภาษาจีนส่วนใหญ่สามารถบอกได้ว่าทั้งสองตัวนี้คือตัวอักษรเดียวกัน และมีความหมายเหมือนกัน ด้วยเหตุผลที่ว่าภาษาจีนมีการปฏิรูปการเขียนอักษร และในปัจจุบันได้ใช้ตัวอักษรในแบบย่อ แต่ถ้าผู้ที่ไม่มีความรู้ทางภาษาจีน อย่งไรก็มองว่าต่างกันแน่นอน

ปัจจุบันภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมศึกษาเป็นอย่างมาก และผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนทั้งสองภาษา ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งอาจมาจากการเอื้อประโยชน์ให้กันและกันทางด้านตัวอักษร ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ไม่รู้สึกร่าจากจนเกินไป เกิดแรงจูงใจในการเรียนในทั้งสองภาษา โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่นเนื่องจากภาษาญี่ปุ่นมีอักษรถึง 3 แบบ ได้แก่ ฮิระงะนะ คะตะคะนะ และ คันจิ ซึ่งคันจิเป็นตัวอักษรที่ยากที่สุดในการเรียนภาษาญี่ปุ่นในผู้เรียนภาษาไทยที่ไม่มีอักษรคันจิในภาษาแม่

(ทัศนีย์ และคณะ, 2547) ดังนั้นบทความนี้จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนกลุ่มนี้ และ
ผู้สนใจหรือผู้เกี่ยวข้องกับทั้งสองภาษานี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ทัศนีย์ เมธาพิสิฐและคณะ. (2547). การสำรวจความต้องการของนักเรียนที่เรียนภาษา
ญี่ปุ่นในมัธยมศึกษาตอนปลายระยะที่ 2. วารสารเจแปนดีฟาร์นเดชั่น, (4):
หน้า 223-234.

เกียรติชัย เขียมวรมธ. (2551). **พจนานุกรมจีน-ไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรรкарพิมพ์.
ดุสิต นาวาจิต, บรรณาธิการแปล, วันชัย สีลพัทธ์กุล.(2545). **KODANSHA'S
COMOPACT KANJI GUIDE (ฉบับภาษาไทย)**. กรุงเทพฯ : Kodancha
Internatinal Ltd.)

วิสูตร วิเศษจินดา. (2547). **คันจิ: ที่มาและความหมาย**. สืบค้นจาก: [http://www.
kanjithai.com/](http://www.kanjithai.com/) เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2559

สุเทพ น้อมสวัสดิ์. (2556). **อักษรคันจิพื้นฐาน 604 ตัว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Japan Foundation. (2016). **Survey report on Japanese –Language Education
Abroad**. สืบค้นจาก www.go.jp/j/about/press/2016/dl/2006-057-1.pdf
เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559

Japanese Language Center for International Students Tokyo University of
Foreign Studies. (2015). **Shokyuu Nihongo**. Japan: Bonjinsha

陈纁(Chen Fu) 1995 《日语汉字与汉语汉字及其所对应的词的比较研究》
(การศึกษาเปรียบเทียบอักษรคันจิของภาษาญี่ปุ่นและอักษรจีน), 载《北
京师范大学学报增刊》。

范晓辉 (Fan Xiaohui) 2014 《中日汉字的语言差异研究》(การศึกษาความ
แตกต่างของอักษรจีนในภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น), 载《语文学刊》第8期。

- 林清书 (Lin Qingshu) 1995 《中日汉字之比较》(การเปรียบเทียบอักษรจีนในภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น), 《龙岩师专学报》。
- 唐超群 (Tang Chaoqun) 1984 《“基本义”的提法值得商榷》(“ความหมายดั้งเดิม”แนวคิดที่น่าอภิปราย), 载华中师范学报(哲学社会科学版)第5期。
- 王顺洪 (Wang Shunhong) 2003 《二十年来中国的汉日语言对比研究》(สภาพการศึกษาเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นในประเทศจีนในระยะเวลา 20 ปี, 载语言教学与研究第4期。
- 王顺洪、西川和男(Wang Shunhong and Nishikawa Kazuo) 1995 《中日汉字异同及其对日本人学习汉语之影响》(การเปรียบเทียบอักษรจีนในภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นและอิทธิพลต่อการเรียนภาษาจีนของชาวญี่ปุ่น), 载世界汉语教学第2期。
- 中国国家汉语国际推广领导小组办公室2006 《中国历史常识(中泰对照)》(ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ประเทศจีน ฉบับจีนไทย).北京: 高等教育出版社。
- 中国社会科学院语言研究所词典编辑室编 2013 《现代汉语词典(第6版)》(พจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ ฉบับที่ 6). 北京: 商务印书馆。
- สืบค้นจาก www.hakkapeople.com เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560
- สืบค้นจาก <https://baike.baidu.com> เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561